

สรุปและข้อเสนอแนะ

จุดประสงค์ใหญ่ในการวิจัยนี้เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ของชาวตะวันออกที่ได้รับอนุญาตเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศตามประเภทใบอนุญาตประกอบอาชีพชั่วคราวและประเภทส่งเสริมการลงทุนรวมทั้งการพิจารณาถึงความพอใจต่อที่อยู่อาศัยในด้านสภาพและบริการของที่อยู่อาศัยที่ชาวเอเชียตะวันออกพักอยู่ในไทย โดยมีสมมติฐานซึ่งได้จากการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องว่าลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยน่าจะสัมพันธ์กับตัวแปรวงจรชีวิต อันประกอบด้วย อายุ ระยะเวลาที่ขอเข้ามาประกอบอาชีพ สถานการสมรส จำนวนคนทั้งหมดในที่พัก จำนวนเด็กที่ร่วมอาศัยอยู่ในที่พัก ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยก่อนหน้าปัจจุบัน และลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยในประเทศของชาวเอเชียตะวันออกเหล่านั้น ส่วนตัวแปรความมั่งคั่งประกอบด้วย เงินเดือน ตัวแปรด้านความผูกพันของครัวเรือนต่อผู้คนในละแวกเดียวกันซึ่งแสดงโดยการรู้จักคนในย่านใกล้เคียงกับที่อยู่อาศัยมากหรือไม่ค่อยรู้จัก และตัวแปรสุดท้ายคือตัวแปรที่แสดงถึงสภาพของที่อยู่อาศัย ประกอบด้วย ความพอใจในขนาดพื้นที่อยู่อาศัย ความพอใจในทำเลที่ตั้ง จำนวนสิ่งใช้สอยที่จำเป็นในที่พัก จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นส่วนกลางของที่อยู่อาศัย ระยะเวลาเดินทางไปกลับที่ทำงาน และศูนย์กลางธุรกิจพื้นที่ตารางเมตรของที่พักอาศัย และสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะในละแวกที่อยู่อาศัย

การพิจารณาแต่ละกลุ่มตัวแปรปรากฏผลดังนี้

กลุ่มตัวแปรวงจรชีวิต ซึ่งมีตัวแปรที่สำคัญตามสมมติฐานว่าระยะเวลาการอยู่อาศัยเป็นปัจจัยสำคัญในการอธิบายการเป็นเจ้าของหรือการเช่าโดยถ้าระยะเวลาอาศัยในที่อยู่นั้นมีระยะเวลาอันนานจะเป็นคัมภีร์กว่าหากเป็นเจ้าของ ซึ่งผลจากการวิจัยในที่นี้แสดงโดยระยะเวลาที่ขอเข้ามาประกอบอาชีพปรากฏว่าลักษณะการครอบครองแตกต่างกันตามระยะเวลาที่ขอเข้ามาประกอบอาชีพ แต่ทั้งนี้ผลการวิจัยที่ได้แสดงถึงลักษณะการครอบครองโดยเป็นเจ้าของนั้นผู้ตอบแบบสอบถามแจ้งว่ามีระยะเวลาที่ไม่ได้กล่าวไว้ในข้อตอบของแบบสอบถามกล่าวคือ เป็นการเข้ามาระยะเวลาสั้น ๆ หรือไม่ก็เดินทางไปมาเสนอ ผลที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลไม่ชัดเจนหรือผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาอยู่ในประเทศนานแต่ไม่ได้ประจำอยู่ถาวรตลอดมีการเดินทางไปมาระหว่างประเทศบ่อยครั้ง การอธิบายลักษณะการครอบครองด้วยระยะเวลาจึงยัง

ไม่สามารถบ่งบอกได้ชัดเจน

ทางด้านอายุของชาวเอเชียตะวันออก และลักษณะการครอบครองนั้น ปรากฏว่าไม่ขึ้นต่อกัน ทั้งนี้แตกต่างจากผลของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นรูปแบบการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นการโยกย้ายที่อยู่อาศัยระหว่างรัฐในประเทศ แต่ขณะที่การศึกษานี้เป็นการโยกย้ายระหว่างประเทศซึ่งน่าจะพิจารณาผลตัวแปรอื่นประกอบ หากพิจารณาสถานการณ์สมรสแล้ว ผู้ที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยจะมีสถานะการแต่งงานแล้วในจำนวนร้อยละที่สูง ขณะที่ผู้ครอบครองที่อยู่อาศัยโดยการเช่ามีสถานะการแต่งงานแล้วร้อยละ 60.8 และเป็นโสดร้อยละ 30.4 ด้านจำนวนคนทั้งหมดในที่พักและจำนวนเด็กที่พักอาศัยก็เช่นเดียวกันมีผลในทางสถิติต่อลักษณะการครอบครอง กล่าวคือ ลักษณะการครอบครองโดยเป็นเจ้าของมีอัตราร้อยละมากที่สุดในจำนวนคนในที่พัก 3 คน รองลงมา มีจำนวน 2 คน และจำนวนเด็กในที่พักที่มีอายุต่ำกว่า 4 ปี มีร้อยละ 75 ของผู้เป็นเจ้าของที่ไม่มีเด็กในที่พักและร้อยละ 19.2 ที่มีเด็กในที่พัก 1 คน หรือ จำนวนเด็กในที่พักที่มีอายุมากกว่า 4 ปี จะมีร้อยละ 67.3 ของผู้เป็นเจ้าของที่ไม่มีเด็กในที่พัก และร้อยละ 17.3 และร้อยละ 15.4 ที่มีเด็กในที่พัก 1 คน และ 2 คน ตามลำดับ เมื่อเทียบกับผู้ครอบครองในลักษณะเช่าจะมีจำนวนคนทั้งหมดในที่พักจำนวน 2 คน ในอัตราร้อยละมากที่สุดและใกล้เคียงกับจำนวนคนในที่พัก 1 คน ส่วนจำนวนเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 4 ปี และมากกว่า 4 ปี ที่ไม่มีในที่พักมีร้อยละสูงถึง 91.2 และร้อยละ 87.3 ตามลำดับของผู้ครอบครองโดยการเช่า

ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยก่อนหน้าปัจจุบัน และลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยในประเทศของชาวเอเชียตะวันออกเหล่านั้นก็เช่นเดียวกันมีผลในทางสถิติต่อลักษณะการครอบครองในปัจจุบัน กล่าวคือผู้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยในปัจจุบันเคยพักอาศัยที่อื่นมาก่อนในลักษณะเป็นเจ้าของในอัตราร้อยละที่มากของผู้เป็นเจ้าของปัจจุบัน รองลงมาคือไม่เคยพักอยู่อาศัยที่ใดมาก่อนหน้านี้ และเคยพักโดยการเช่า ขณะที่ผู้เช่าปัจจุบันไม่เคยพักอยู่ที่อยู่อาศัยใดมาก่อนในอัตราร้อยละที่มาก รองลงมาเคยเป็นเจ้าของมาก่อน แม้ตัวแปรนี้มีผลทางสถิติแต่ก็คลุมเครือไม่ชัดเจนในเหตุผล จึงยังไม่สามารถนำมาอธิบายลักษณะการครอบครองได้ส่วนลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยในประเทศของชาวเอเชียตะวันออกเหล่านั้น ทั้งผู้ที่เป็นเจ้าของและผู้ครอบครองโดยเช่ามีลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยในประเทศของเขาเหล่านั้นส่วนใหญ่โดยการเป็นเจ้าของ

ตัวแปรด้านความมั่งคั่งในที่นี้พิจารณาจากเงินเดือนของคณงานต่างค่านั้นปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยกล่าวคือ ผู้มีเงินเดือนตั้งแต่ 70,000 บาทขึ้นไป มีทั้งเป็นผู้เช่าและผู้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยในร้อยละที่พอ ๆ กันในแต่ละลักษณะ

การครอบครอง

ตัวแปรด้านสัญชาติปรากฏว่ามีผลในทางสถิติต่อลักษณะการครอบครองซึ่งในตัวอย่างสุ่มปรากฏว่าสัญชาติไต้หวันมีลักษณะการครอบครองโดยเป็นเจ้าของในอัตราร้อยละมากที่สุด รองลงมาคือ สัญชาติญี่ปุ่น

ตัวแปรด้านความผูกพันของครัวเรือนต่อผู้คนในละแวกเดียวกันซึ่งแสดงโดยการรู้จักคนในย่านใกล้เคียงกับที่อยู่อาศัยมากหรือไม่ค่อยรู้จักนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการครอบครอง

ส่วนตัวแปรกลุ่มสุดท้ายคือตัวแปรที่แสดงถึงสภาพของที่อยู่อาศัย ซึ่งแสดงได้จากความพึงพอใจในขนาดพื้นที่อยู่อาศัยนั้นมีความสัมพันธ์กับลักษณะการครอบครอง โดยผู้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยจัดอยู่ในกลุ่มที่พึงพอใจในขนาดพื้นที่อยู่อาศัยถึงร้อยละ 92.3 ของผู้เป็นเจ้าของ ขณะที่ผู้เช่าจัดอยู่ในกลุ่มที่พึงพอใจในขนาดพื้นที่อยู่อาศัยร้อยละ 77.5 ส่วนในด้านความพึงพอใจในทำเลที่ตั้งก็ปรากฏผลเช่นกันว่ามีความสัมพันธ์กับลักษณะการครอบครองโดยผู้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยจัดอยู่ในกลุ่มที่พึงพอใจในทำเลที่ตั้งถึงร้อยละ 94.2 ของผู้เป็นเจ้าของ ขณะที่ผู้เช่าจัดอยู่ในกลุ่มที่พึงพอใจร้อยละ 70.6 ของผู้เช่า ในด้านจำนวนสิ่งใช้สอยที่จำเป็นในที่พักอาศัย เช่น ห้องครัว ห้องคนใช้ ระเบียง อ่างอาบน้ำ เป็นต้น ซึ่งแสดงถึงคุณภาพภายในที่อยู่อาศัยนั้นมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับลักษณะการครอบครอง โดยผู้เป็นเจ้าของจะมีจำนวนสิ่งใช้สอยที่จำเป็นมากกว่าผู้เช่า ส่วนจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นส่วนกลางของที่อยู่อาศัย เช่น สวม ที่จอดรถ ลิฟท์ สระว่ายน้ำ สนามกีฬา หรือพักผ่อน เป็นต้น ปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการครอบครอง กล่าวคือ ทั้งผู้เป็นเจ้าของและผู้เช่ามีสัดส่วนร้อยละพอ ๆ กันในจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมือนกัน และเป็นที่น่าสนใจเกตุว่าทั้งผู้เป็นเจ้าของและผู้เช่ามีจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ระหว่าง 1-3 สิ่งเหล่านั้นในร้อยละที่มากแสดงว่าทั้งสองกลุ่มดังกล่าวไม่ได้ให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้มากนัก กรณีระยะเวลาเดินทางจากที่อยู่อาศัยไปและกลับที่ทำงาน และไปยังศูนย์กลางธุรกิจ ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ทางสถิติกับลักษณะการครอบครอง ซึ่งผู้ครอบครองโดยเป็นเจ้าของจะมีร้อยละมากที่สุดในการเดินทางไปกลับที่ทำงานน้อยกว่า 31 นาที และในการเดินทางไปยังศูนย์กลางธุรกิจอยู่ในช่วงระยะเวลา 31-60 นาที ของผู้ครอบครองโดยเป็นเจ้าของ ส่วนผู้เช่านั้นจะมีร้อยละมากที่สุดในการเดินทางไปกลับที่ทำงานระหว่าง 31-60 นาที และในการเดินทางไปยังศูนย์กลางธุรกิจจะระชเวลาน้อยกว่า 31 นาที ในด้านขนาดพื้นที่ทั้งหมดของที่พักอาศัยปรากฏว่ามีผลในทางสถิติต่อลักษณะการครอบครอง ซึ่งผลปรากฏว่าผู้เป็นเจ้าของจะมีขนาดพื้นที่อยู่อาศัยมากกว่า 101 ตารางเมตร ในอัตราร้อยละที่มากที่สุดต่อผู้เป็นเจ้าของทั้งหมด ส่วนผู้เช่าจะมีขนาดพื้นที่อยู่อาศัย

ระหว่าง 31-50 ตารางเมตร ในอัตราร้อยละมากที่สุดของกลุ่มผู้เช่า และตัวแปรสุดท้าย คือ จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะในละแวกที่อยู่อาศัยที่ให้ความสะดวกอื่นได้แก่ การไปจับจ่ายซื้อของ บริการทางการแพทย์ การคมนาคมขนส่ง เป็นต้นนั้นมีความสัมพันธ์ทางสถิติกับลักษณะการครอบครอง โดยกลุ่มผู้เป็นเจ้าของจะมีจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะในละแวกที่อยู่อาศัยที่ให้ความสะดวกมากกว่ากลุ่มผู้เช่า

สรุปว่าลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความสัมพันธ์ที่ชัดเจนกับกลุ่มตัวแปรที่แสดงสภาพของที่อยู่อาศัย ส่วนตัวแปรด้านวงจรชีวิตมีสำคัญ คือ สถานการสมรส จำนวนคนทั้งหมดในที่พักและจำนวนเด็กที่ร่วมอาศัยอยู่ในที่พัก ซึ่งมีความสัมพันธ์กับลักษณะการครอบครอง เพราะเมื่อผู้คนที่พักอาศัยมากย่อมต้องการพื้นที่อาศัยมากซึ่งที่ที่พักประเภทให้เช่าไม่สามารถได้เท่ากับที่พักอาศัยประเภทเป็นเจ้าของ และเป็นที่น่าสังเกตว่าจากลักษณะทั่วไปของชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เข้ามาประกอบอาชีพนั้นผู้ที่เป็นเจ้าของส่วนใหญ่จะถือครองที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวในจำนวนร้อยละที่มากกว่า รองลงมา คือ ทาวน์เฮ้าส์ตึกแถวและอาคารชุด การครอบครองเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยว, ทาวน์เฮ้าส์และตึกแถวส่วนใหญ่จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมจะถือกรรมสิทธิ์ผ่านทางคู่สมรสที่เป็นชาวไทย และเป็นที่น่าสังเกตอีกว่ามีลักษณะการครอบครองเป็นเจ้าของในหน่วยพักอาศัยของอพาร์ทเมนท์นั้นเกิดจากความเข้าใจที่ต่างกันเนื่องจากชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บางคนจะเข้าใจว่าที่อยู่อาศัยประเภทอาคารสูงเป็นอพาร์ทเมนท์ทั้งหมด ซึ่งถ้าหากแก้ไขผิดพลาดนี้แล้วลักษณะการครอบครองเป็นเจ้าของอาคารชุดจะมีจำนวนร้อยละมากเป็นอันดับรองจากบ้านเดี่ยว ส่วนกรณีการเช่านั้นมีอัตราร้อยละมากที่สุด ในประเภทที่อยู่อาศัยอพาร์ทเมนท์ รองลงมาคือ อาคารชุดที่มีให้เช่าด้วย

วัตถุประสงค์ประการที่สองของการศึกษานี้ยังได้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลกระทบโดยตรงต่อมิติความพึงพอใจในที่อยู่อาศัยที่คนต่างด้าวชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พักอาศัย โดยกำหนดสมมติฐานตามแนวทางวิจัยที่เกี่ยวข้องที่รวบรวมมาว่า ความพึงพอใจในที่อยู่อาศัยจำแนกเป็นสองมิติ คือ ความพึงพอใจในขนาดที่อยู่อาศัย ซึ่งคาดว่าจะเกี่ยวพันกับที่อยู่อาศัยที่มีคุณลักษณะขนาดใหญ่ หนาแน่นน้อย และคุณภาพภายในที่ดี ส่วนความพึงพอใจในทำเลที่ตั้ง คาดว่าจะเกี่ยวพันกับการเข้าถึงใจกลางเมือง และสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะในละแวกที่อยู่อาศัย รวมทั้งขนาดของที่อยู่อาศัยที่ใหญ่กว่า ซึ่งผลจากการวิจัยในการศึกษานี้ได้ผลสรุปดังนี้ว่า

ความพึงพอใจในขนาดพื้นที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นต่อกันหรือค่อนข้างชัดเจนและไปในแนวทางเดียวกับขนาดพื้นที่อยู่อาศัย และจำนวนสิ่งใช้สอยที่จำเป็นภายในที่พัก เช่น ห้องครัว ห้องรับแขก ห้องคนใช้ ระเบียง อ่างอาบน้ำ เป็นต้น กล่าวคือ กลุ่มที่พึงพอใจจะมีขนาดพื้นที่และจำนวนสิ่งใช้สอยดังกล่าวมากกว่ากลุ่มที่ไม่พึงพอใจ ส่วนความสัมพันธ์กับสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกที่เป็นส่วนกลางของที่อยู่อาศัยอันได้แก่ สยาม, ที่จอดรถ, ลิฟท์, สระว่ายน้ำ, สนามกีฬา เป็นต้น มีความสัมพันธ์กันไปในทางเดียวกันแต่ไม่เป็นเชิงเส้นหรือไม่ค่อยชัดเจนนัก ซึ่งหากพิจารณาถึงลักษณะการครอบครองกับสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าว แล้วก็ให้ผลออกมาที่สอดคล้องกัน แสดงว่าชาวเอเซียตะวันออกที่เข้าประกอบอาชีพ ไม่น่ามีสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวเป็นหลักนัก

ในแง่ความพึงพอใจในทำเลที่ตั้งมีความสัมพันธ์เชิงเส้นต่อกันหรือค่อนข้างชัดเจนและไปในแนวทางเดียวกันกับขนาดพื้นที่อยู่อาศัยและจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะในละแวกที่อยู่อาศัยที่สร้างความสะดวก ได้แก่ การไปจับจ่ายซื้อของ, บริการทางการแพทย์, การคมนาคม เป็นต้น กล่าวคือกลุ่มที่พึงพอใจจะมีขนาดพื้นที่และความสะดวกในการใช้บริการสาธารณะมากกว่ากลุ่มที่ไม่พึงพอใจ ส่วนความสัมพันธ์กับระยะเวลาเดินทางทั้งไปและกลับที่ทำงานและเดินทางไปศูนย์กลางธุรกิจมีความสัมพันธ์แบบผกผันแต่ไม่เป็นเชิงเส้นหรือไม่ค่อยชัดเจนนัก กล่าวคือกลุ่มที่พึงพอใจในทำเลที่ตั้งจะมีระยะเวลาการเข้าถึงแหล่งทั้งสองดังกล่าวน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่พึงพอใจ แต่หากพิจารณาค่าเฉลี่ยระยะเวลาที่ใช้แล้วยังไม่ค่อยแตกต่างกันมากอย่างเด่นชัด

ข้อเสนอแนะและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยกลุ่มชาวเอเซียตะวันออกที่เข้ามาประกอบอาชีพซึ่งเป็นคนต่างด้าวกลุ่มใหญ่นี้ให้ภาพรวมโดยทั่วไปในลักษณะการอยู่อาศัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาสภาพที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะในเมืองซึ่งคนกลุ่มนี้อาศัยกันมากได้ดังนี้

1. การพัฒนาสภาพของที่อยู่อาศัยเป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงโดยเฉพาะขนาดเนื้อที่อยู่อาศัยและคุณภาพภายในส่วนตัวของที่อยู่อาศัย อันได้แก่ ห้องครัว ห้องรับแขก ห้องคนใช้ ระเบียง อ่างอาบน้ำ เป็นต้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งประโยชน์ใช้สอยของที่อยู่อาศัยมีมาก
2. สิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นส่วนกลางของที่อยู่อาศัย เช่น สยาม ที่จอดรถ ลิฟท์ สระว่ายน้ำ สนามกีฬาหรือพักผ่อนปรากฏว่าไม่ได้เป็นข้อคำนึงหลักของกลุ่มชาวเอเซียตะวันออก
3. ชาวเอเซียตะวันออกที่เข้ามาประกอบอาชีพมีจำนวนมากที่เข้ามาพร้อมกับคู่สมรส ซึ่งอาจรวมถึงเด็กด้วย ทำให้มีความจำเป็นต้องแสวงหาที่อยู่อาศัยที่มีขนาดใหญ่พอสมควร
4. ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยประเภทอาคารชุดยังปริมาณความต้องการพอสมควรสังเกตได้จากผู้ที่ครอบครองโดยเป็นเจ้าของมีจำนวนร้อยละรองจากที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวซึ่งมีอัตราร้อยละมากที่สุด ส่วนผู้ที่ครอบครองโดยการเช่ามีจำนวนร้อยละ รองจากอพาร์ทเมนต์ซึ่งมีร้อยละมากที่สุด

5. สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะในละแวกที่อยู่อาศัย อันหมายถึงความสะดวกในการเข้าถึงสิ่งต่อไปนี้ เช่น การไปจับจ่ายซื้อของ บริการทางการแพทย์ การคมนาคมขนส่ง สถานศึกษา สถานดับเพลิง และสวนสาธารณะ เป็นสิ่งที่สร้างความพึงพอใจของชาวเอเซียตะวันออกที่เข้ามาประกอบอาชีพ

6. ระยะเวลาเดินทางเข้าถึงศูนย์กลางธุรกิจและเข้าถึง (ไปและกลับ) ที่ทำงานที่สร้างความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยประมาณ 40 นาที และ 60 นาที ตามลำดับ ขณะที่ผู้ที่ไม่พึงพอใจมีค่าเฉลี่ยประมาณ 51 นาที และ 67 นาที ตามลำดับ ซึ่งไม่แตกต่างกันมากนัก

ข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้

1. ขนาดตัวอย่างที่กำหนดไว้ตามระดับความเชื่อมั่นทางสถิติมีจำนวน 313 คน แต่จำนวนตัวอย่างที่สามารถเก็บได้จริงมีเพียง 188 คน คิดเป็นร้อยละ 60.06 ทำให้มีผลต่อความคลาดเคลื่อนในการสรุปลักษณะประชากร

2. วิธีการสุ่มตัวอย่างตามแนวแบบอิงทฤษฎีความน่าจะเป็นซึ่งมีข้อดีในการหาผลที่ไม่ลำเอียง เพราะทุกหน่วยตัวอย่างได้รับโอกาสเท่ากันนั้น ในการศึกษานี้ได้ยึดหลักดังกล่าวในการดำเนินการ แต่มีตัวอย่างบางจำนวนจำเป็นต้องสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบบบังเอิญ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีอยู่กระจัดกระจายมากทำให้ไม่สะดวกในการเก็บข้อมูลได้ตามจำนวนที่กำหนด รวมทั้งมีค่าใช้จ่ายสูงและเวลาที่จะได้มาซึ่งข้อมูลมาก

3. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นชาวเอเซียตะวันออกซึ่งภาษาที่ใช้สื่อสารจำกัดในบางพื้นที่หรือภูมิภาคของโลก ฉะนั้นจึงเกิดปัญหาในการเก็บข้อมูลเนื่องจากความเข้าใจผิดทางการสื่อสารทำให้ข้อมูลที่ได้อาจเกิดการผิดพลาดและการตอบไม่สมบูรณ์ครบถ้วนตามแบบสอบถาม